

TILSKIPUN RÁÐSINS 96/67/EB

2001/EES/46/53

frá 15. október 1996

um aðgang að flugafgreiðslumarkaðinum á flugvöllum bandalagsins(*)

RÁÐ EVRÓPUSAMBANDSINS HEFUR,

með hliðsjón af stofnsáttmála Efnahagsbandalags Evrópu, einkum 2. mgr. 84. gr.,

með hliðsjón af tillögu framkvæmdastjórnarinnar⁽¹⁾,með hliðsjón af álit efnahags- og félagsmálanefndarinnar⁽²⁾,í samræmi við málsmeðferðina sem mælt er fyrir um í 189. gr. c í sáttmálanum⁽³⁾,

og að teknu tilliti til eftirfarandi:

- 1) Bandalagið hefur smám saman tekið upp sameiginlega stefnu í flutningamálum í lofti í þeim tilgangi að koma á fót innri markaði, í samræmi við 7. gr. a í sáttmálanum, til að stuðla að varanlegum efnahagslegum og félagslegum framförum.
- 2) Markmiðið með 59 gr. sáttmálans er að afnema hömlur á frelsi til að veita þjónustu í bandalaginu. Í samræmi við 61. gr. sáttmálans skal því markmiði náð með sameiginlegri stefnu í flutningamálum.
- 3) Með reglugerðum ráðsins (EBE) nr. 2407/92⁽⁴⁾, (EBE) nr. 2408/92⁽⁵⁾ og (EBE) nr. 2409/92⁽⁶⁾ hefur þessu markmiði verið náð að því er varðar flutningana í lofti sem slíka.
- 4) Flugafgreiðsla er forsenda þess að flutningar í lofti gangi eðlilega. Hún er mikilvægur liður í hagkvæmri nýtingu á mannvirkjum fyrir flutninga í lofti.
- 5) Tilgangurinn með því að leyfa aðgang að flugafgreiðslumarkaðinum er að stuðla að lækkingu á rekstrarkostnaði flugfélaga og bæta þá þjónustu sem notendum flugvalla stendur til boða.
- 6) Með hliðsjón af dreifráðisreglunni er mikilvægt að veittur verði aðgangur að flugafgreiðslumarkaðinum í bandalaginu öllu en aðildarríkjum verði þó gefinn kostur á að taka mið af sérstöðu þessarar atvinnugreinar.
- 7) Í orðsendingu sinni 1. júní 1994, sem ber yfirskriftina „Leiðin til framtíðar í almenningssflugum í Evrópu“, tilkynnti framkvæmdastjórnin að hún ætlaði að gangast

fyrir því, fyrir lok ársins 1994, að leyfður verði aðgangur að flugafgreiðslumarkaðinum á flugvöllum bandalagsins. Í ályktun sinni frá 24. október 1994 um stöðu mála í evrópsku almenningssflugum⁽⁷⁾ staðfesti ráðið að við opnun markaðsins væri nauðsynlegt að taka tillit til sérstakra aðstæðna á flugvöllum.

- 8) Í ályktun sinni frá 14. febrúar 1995 um evrópskt almenningssflug⁽⁸⁾ ítrekaði Evrópuþingið að það hefði í hyggju að taka tillit til þeirra áhrifa sem aðgangur að flugafgreiðslumarkaðinum hefur á starfs- og öryggis- aðstæður á flugvöllum bandalagsins.
- 9) Frjáls aðgangur að flugafgreiðslumarkaðinum er samrýmanlegur hagkvæmum rekstri flugstöðva í bandalaginu.
- 10) Frjálsan aðgang að flugafgreiðslumarkaðinum verður að innleiða smám saman og laga hann að þörfum atvinnugreinarinnar.
- 11) Í tilteknum flokkum flugafgreiðslu getur aðgangur að markaðinum og eigin afgreiðsla skapað vandamál með tilliti til öryggis, flugverndar, afkastagetu og takmarkaðs ráðstöfunarrýmis. Því verður að vera unnt að takmarka fjölda leyfishafa flugafgreiðslu í þessum flokkum. Einnig þarf að vera hægt að takmarka eigin afgreiðslu. Í því tilviki verða viðmiðin fyrir takmörkun að vera viðeigandi, hlutlæg, gagnsæ og án mismununar.
- 12) Ef fjöldi þeirra sem sjá um flugafgreiðslu er takmarkaður verður að minnsta kosti einn þeirra sem veita þessa þjónustu að vera bæði óháður flugvallarstjórninni og því flugfélagi sem er ráðandi þar, ef um skilvirka samkeppni á að vera að ræða.
- 13) Ef starfsemi flugvalla á að ganga eðlilega verða stjórnendur þeirra að geta áskilið sér stjórnun tiltekinnar mannvirkja sem af tæknilegum ástæðum eða út frá arðsemissjónarmiðum er erfitt að skipta niður eða hafa fleiri en eitt af. Miðstýrð stjórnun þessara mannvirkja má þó ekki hindra þá sem sjá um flugafgreiðslu eða þá sem annast eigin afgreiðslu í að nota þessi mannvirki.

(*) Þessi EB-gerð, sem birtist í Stjtið. EB L 272, 25.10.1996, bls. 36, var nefnd í ákvörðun sameiginlegu EES-nefndarinnar nr. 79/2000 frá 2. október 2000 um breytingu á XIII. viðauka (Flutningastarfsemi) við EES-samninginn. Sjá EES-viðbætur við Stjórnartíðindi Evrópubandalaganna nr. 59, 14.12.2000, bls. 18.

⁽¹⁾ Stjtið. EB nr. C 142, 8. 6. 1995, bls. 7 og Stjtið. EB nr. C 124, 27. 4. 1996, bls. 19.

⁽²⁾ Stjtið. EB nr. C 301, 13. 11. 1995, bls. 28.

⁽³⁾ Álit Evrópuþingsins frá 16. nóvember 1995 (Stjtið. EB nr. C 323, 4. 12. 1995, bls. 106), sameiginleg afstaða ráðsins frá 28. mars 1996 (Stjtið. EB nr. C 134, 6. 5. 1996, bls. 30) og ákvörðun Evrópuþingsins frá 16. júlí 1996 (Stjtið. EB nr. C 261, 9. 9. 1996).

⁽⁴⁾ Stjtið. EB nr. L 240, 24. 8. 1992, bls. 1.

⁽⁵⁾ Stjtið. EB nr. L 240, 24. 8. 1992, bls. 8. Reglugerðinni var breytt með aðildarlögunum frá 1994.

⁽⁶⁾ Stjtið. EB nr. L 240, 24. 8. 1992, bls. 15.

⁽⁷⁾ Stjtið. EB nr. C 309, 5. 11. 1994, bls. 2.

⁽⁸⁾ Stjtið. EB nr. C 56, 6. 3. 1995, bls. 28.

- 14) Í sumum tilvikum geta vandamálin orðið svo alvarleg að þau kunna að réttlæta ákveðnar takmarkanir á markaðsaðgangi eða eigin afgreiðslu, svo fremi þessar takmarkanir eru viðeigandi, hlutlægar, gagnsæjar og án mismununar.
- 15) Undanþágurnar skulu veittar í þeim tilgangi að gera yfirvöldum flugvalla kleift að ráða bót á þessum vandamálum eða draga úr þeim að minnsta kosti. Undanþágurnar eru háðar samþykki framkvæmdastjórnarinnar, sem nýtur aðstoðar ráðgjafarnefndar, og aðeins má veita þær í tiltekinn tíma.
- 16) Eigi skilvirk og réttmæt samkeppni að halda velli þótt takmarka þurfi fjölda þeirra sem sjá um flugafgreiðslu er nauðsynlegt að velja þ á sem bjóða fram þessa þjónustu með gagnsæri og hlutlausri aðferð. Hafa skal samráð við notendur flugvalla í sambandi við valið þar eð þeir hafa mestra hagsmuna að gæta með tilliti til gæða og verðs á þjónustunni sem þeir nota sér.
- 17) Það er því mikilvægt að notendur flugvalla hafi fulltrúa og séu með í ráðum þegar verið er að ákveða hverjir eigi að fá leyfi til að sjá um flugafgreiðslu og að samráðinu verði komið á með stofnun nefndar sem skipuð er fulltrúum neytenda.
- 18) Þegar ákveðið er hverjir skuli sjá um flugafgreiðslu á flugvöllum er unnt, við ákveðnar kringumstæður og með sérstökum skilyrðum, að færa skylduna um opinbera þjónustu út til annarra flugvalla á sama landsvæði í hlutaðeigandi aðildarríki.
- 19) Flugvallarstjórnin getur einnig séð um flugafgreiðslu og haft veruleg áhrif á samkeppni milli þeirra sem sjá um flugafgreiðslu með ákvörðunum sínum. Eigi réttmæt samkeppni að ríkja er grundvallaratriði að skylt verði að halda aðskilið bókhald fyrir stjórnun mannvirkja og umsýslu annars vegar og flugafgreiðslu hins vegar.
- 20) Flugvallarstjórn má ekki styrkja flugafgreiðslustarfsemi sína með tekjum sem hún aflar í krafti stöðu sinnar sem yfirvald flugvallarins.
- 21) Sömu kröfur um gagnsæi verða að gilda um alla þá sem hafa hug á að veita þriðju aðilum flugafgreiðslu.
- 22) Til að flugvallarstjórnir geti tryggt stjórnun mannvirkja og öryggi og flugvernd á flugvallarsvæðinu, auk þess að vernda umhverfið og fara að lögum í félagsmálum, þurfa aðildarríkin að geta gert þá kröfu að samþykki þurfi til að sjá um flugafgreiðslu. Skilyrði samþykkis þurfa að vera hlutlæg, gagnsæ og án mismununar.
- 23) Af sömu ástæðu verða aðildarríkin að halda rétti sínum til að setja reglur, sem eru nauðsynlegar til að mannvirki flugvallarins starfi eðlilega og framfylgja þeim. Í reglum skal stefnt að því takmarki sem ætlunin er að ná og mega ekki leiða til þess að markaðsaðgangur eða frelsi til að annast eigin afgreiðslu verði í raun minni en tilskipun þessi segir til um. Þær verða að samræmast meginreglunum um hlutlægni, gagnsæi og jafnræði.
- 24) Aðildarríkin verða áfram að hafa vald til að tryggja viðunandi félagslegt öryggi fyrir starfsfólk fyrirtækja sem sjá um flugafgreiðslu.
- 25) Sjá verður til þess að leyfishafar flugafgreiðslu og flugvallarnotendur sem hafa leyfi til eigin afgreiðslu fái aðgang að flugvallarvirkjum í þeim mæli sem þeir þurfa til að nýta sér réttindi sín og til að tryggja réttmæta og raunverulega samkeppni. Þó verður að vera unnt að innheimta gjald af slíkum aðgangi.
- 26) Það er sanngjarnt að réttindin sem kveðið er á um í þessari tilskipun nái því aðeins til aðila frá þriðju löndum sem sjá um flugafgreiðslu og flugvallarnotenda frá þriðju löndum að réttindin séu fyllilega gagnkvæm. Ef ekki er um gagnkvæmni að ræða skulu aðildarríkin geta afnumið réttindi þessara flugafgreiðsluaðila og flugvallarnotenda tímabundið.
- 27) Konungsríkið Spánn og Breska konungsríkið samþykktu tilhögun frekara samstarfs um notkun flugvallarins á Gíbraltar í sameiginlegri yfirlýsingu utanríkisráðuneyta beggja landanna í London 2. desember 1987. Þessi tilhögun er enn ekki komin til framkvæmda.
- 28) Tilskipun þessi hefur ekki áhrif á beitingu reglna sáttmálans. Framkvæmdastjórnin sér áfram til þess að þeim reglum verði hlítt með því að nota það vald sem henni er falið í 90. grein sáttmálans, ef þörf krefur.

SAMÞYKKT TILSKIPUN ÞESSA:

I. gr.

Gildissvið

1. Tilskipun þessi gildir um alla flugvelli sem eru á yfirráðasvæði aðildarríkis, falla undir ákvæði sáttmálans og eru opinir fyrir flugumferð í atvinnuskyni við eftirfarandi kringumstæður:

- a) Ákvæði 1. mgr. 7. gr. um aðrar tegundir flugafgreiðslu en um getur í 2. mgr. 7. gr. gilda frá 1. janúar 1998 fyrir alla flugvelli án tillits til umfangs umferðar um þá.

b) Ákvæði um þá flokka flugafgreiðslu sem um getur í 2. mgr. 7. gr. gilda frá 1. janúar 1998 fyrir flugvelli þar sem árleg umferð nemur ferðum að minnsta kosti einnar milljónar farþega eða 25 000 tonnum af fragt.

2. gr.

Skilgreiningar

c) Ákvæðin um þá flokka flugafgreiðslu sem um getur í 6. gr. gilda frá 1. janúar 1999 um flugvelli:

— þar sem árleg umferð nemur að minnsta kosti ferðum þriggja milljóna farþega eða 75 000 tonnum af fragt; eða

— þar sem umferð hefur numið að minnsta kosti ferðum tveggja milljóna farþega eða 50 000 tonnum af fragt síðustu sex mánuðina fyrir 1. apríl eða 1. október árið á undan.

2. Með fyrirvara um 1. mgr. gilda ákvæði þessarar tilskipunar frá 1. janúar 2001 fyrir alla flugvelli á yfirráðasvæði aðildarríkis sem falla undir ákvæði sáttmálans og eru opnir fyrir umferð í atvinnuskyni og þar sem árleg umferð nemur að minnsta kosti ferðum tveggja milljóna farþega eða 50 000 tonnum af fragt.

3. Ef flugvöllur nær einu af lágmarksgildunum fyrir flutninga fragtar sem um getur í þessari grein án þess að ná samsvarandi lágmarksgildum fyrir ferðir farþega gilda ákvæði þessarar tilskipunar ekki um þá flokka flugafgreiðslu sem miðast einungis við farþega.

4. Í upplýsingaskyni birtir framkvæmdastjórnin í Stjórnartíðindum Evrópubandalaganna skrá yfir flugvelli sem um getur í þessari grein. Skrána skal fyrst birta innan þriggja mánaða frá því að tilskipun þessi öðlast gildi og árlega eftir það.

Aðildarríkin skulu senda framkvæmdastjórninni gögn vegna skrárinnar fyrir 1. júlí ár hvert.

5. Litið er svo á að beiting ákvæða þessarar tilskipunar að því er varðar flugvelli í Gíbraltar hafi hvorki áhrif á réttarafstöðu Konungsríkisins Spánar né Breska konungsríkisins til ríkjandi ágreinings um yfirráð yfir svæðinu sem flugvöllurinn stendur á.

6. Beitingu ákvæða þessarar tilskipunar að því er varðar flugvöllinn í Gíbraltar skal frestað um sinn þar til tilhögunin sem samþykkt var í sameiginlegri yfirlýsingu utanríkisráðherra Konungsríkisins Spánar og Breska konungsríkisins 2. desember 1987 er komin til framkvæmda. Ríkisstjórnir Konungsríkisins Spánar og Breska konungsríkisins munu tilkynna ráðinu um dagsetningu þessarar framkvæmdar.

Í tilskipun þessari merkir:

a) „flugvöllur“: allt landsvæði sem er sérstaklega búið undir landingu, flugtak og stjórnun flugvéla, að meðtöldum öllum stoðvirkjum sem þarf til þessarar starfsemi vegna flugumferðar og flugvélaþjónustu, þar með talin stoðvirki fyrir atvinnuflugþjónustu;

b) „flugvallarkerfi“: tveir eða fleiri flugvelli sem til samans þjóna tiltekinni borg eða þéttbýlissvæði eins og um getur í II. viðauka við reglugerð ráðsins (EBE) nr. 2408/92 frá 23. júlí 1992 um aðgang bandalagsflugfélaga að flugleiðum innan bandalagsins;

c) „flugvallarstjórn“: aðili sem hefur það verkefni, jafnvel í tengslum við aðra starfsemi, samkvæmt innlendum lögum eða reglugerðum að annast umsýslu og stjórnun mannvirkja flugvallar og samræma og hafa eftirlit með starfsemi allra flugrekenda á flugvelli eða í viðkomandi flugvallarkerfi;

d) „flugvallarnotandi“: einstaklingur eða lögaðili sem stundar flutninga í lofti á farþegum, pósti og/eða fragt til eða frá viðkomandi flugvallar;

e) „flugafgreiðsla“: þjónusta sem flugvallarnotendum er veitt á flugvöllum, eins og lýst er í viðaukanum;

f) „eigin afgreiðsla“: þær aðstæður að notandi annast eigin flugafgreiðslu í einni eða fleiri myndum og gerir ekki samning af neinu tagi við þriðja aðila um þessa þjónustu. Í þessari skilgreiningu teljast flugvallarnotendur ekki þriðju aðilar ef:

— annar á meirihlutaeign í hinum, eða

— einn aðili á meirihlutaeign í báðum;

g) „sá sem sér um flugafgreiðslu“: einstaklingur eða lögaðili sem sér um að veita þriðju aðilum flugafgreiðslu í einni eða fleiri myndum.

3. gr.

Flugvallarstjórn

1. Ef það er ekki einn heldur margir séraðilar sem reka flugvallarkerfi skal hver þessarar aðila teljast hluti af flugvallarstjórninni að því er tilskipun þessa varðar.

2. Ef aðeins ein stjórn er yfir fleiri en einum flugvelli eða flugvallarkerfi telst hver þessara flugvalla eða flugvallarkerfa á sama hátt séraðili að því er tilskipun þessa varðar.

3. Ef stjórnir flugvalla heyra undir eða eru háðar eftirliti innlands stjórnvalds ber stjórnvaldinu að sjá til þess, innan þess ramma sem því ber skylda til, að tilskipun þessari sé beitt.

4. gr.

Aðskilið bókhald

1. Sá sem annast flugafgreiðslu, hvort sem það er flugvallarstjórn, flugvallarnotandi eða annar aðili, verður að halda bókhaldi yfir flugafgreiðslu skýrt aðgreindu frá bókhaldi yfir aðra starfsemi, í samræmi við ríkjandi viðskiptavenjur.

2. Óháður eftirlitsmaður sem aðildarríki skipar skal ganga úr skugga um að aðskilnað bókhalds.

Eftirlitsmaðurinn skal einnig ganga úr skugga um að fjármagn sé ekki fært á milli starfsemi stjórnarinnar sem flugvallaryfirvalds og flugafgreiðslu hennar.

5. gr.

Nefnd flugvallarnotanda

1. Í síðasta lagi tólf mánuðum eftir að tilskipun þessi gengur í gildi skulu aðildarríkin sjá til þess, fyrir hvern flugvöll sem um ræðir, að stofnuð verði nefnd sem skipuð er fulltrúum flugvallarnotanda eða fulltrúasamtökum flugvallarnotanda.

2. Hver flugvallarnotandi á rétt á að sitja í þessari nefnd eða láta samtök koma þar fram fyrir sína hönd.

6. gr.

Flugafgreiðsla þriðju aðila

1. Aðildarríkin skulu gera nauðsynlegar ráðstafanir í samræmi við tilhögunina sem mælt var fyrir um í 1. gr. til að tryggja þeim sem sjá um flugafgreiðslu fjálsan aðgang að markaðinum til að veita þriðja aðila þessa þjónustu.

Aðildarríkin eiga rétt á að krefjast þess að þeir sem sjá um flugafgreiðslu hafi staðfestu í bandalaginu.

2. Aðildarríkin geta takmarkað fjölda þeirra sem hafa leyfi til að sjá um eftirfarandi flokka flugafgreiðslu:

- farangursafgreiðslu,
- hlaðafgreiðslu,
- afgreiðslu eldsneytis- og olíu,
- flutning á fragt og pósti milli flugstöðvar og flugvélar, hvort sem um er að ræða fragt sem er að koma, fara eða er í umflutningi.

Ekki má takmarka fjölda þeirra við færri en tvo fyrir hvern flokk flugafgreiðslu.

3. Auk þess gildir að frá 1. janúar 2001 má að minnsta kosti einn af leyfishöfum flugafgreiðslu hvorki vera beint eða óbeint undir stjórn:

- flugvallarstjórnar,
- flugvallarnotanda sem hefur flutt meira en 25% farþega eða fragtar sem skráð er á flugvellinum árinu áður en framangreindir leyfishafar flugafgreiðslu voru valdir,
- aðila sem beint eða óbeint stýrir eða er stýrt af flugvallarstjórninni eða slíkum notanda.

Þó er aðildarríki heimilt 1. júlí 2000 að fara fram á frest á þessari kvöð til 31. desember 2002.

Framkvæmdastjórnin skal, með aðstoð nefndarinnar sem um getur í 10. gr., fjalla um þessar beiðnir og er heimilt, með hliðsjón af þróun í þessari grein og, einkum aðstæðum á flugvöllum sem eru svipaðir að því er varðar umferð og mynstur, að ákveða að verða við beiðninni.

4. Ef aðildarríkin takmarka, í samræmi við 2. mgr., fjölda þeirra sem fá leyfi til að sjá um þjónustu er þeim ekki heimilt að hindra flugvallarnotanda, sama hvaða hluta flugvallarins hann hefur til ráðstöfunar, í að velja raunverulega, fyrir hvern flokk flugafgreiðslu sem háður er takmörkunum, milli að minnsta kosti tveggja sem sjá um flugafgreiðslu, með þeim skilyrðum sem sett eru í 2. og 3. mgr.

7. gr.

Eigin afgreiðsla

1. Aðildarríkin skulu gera nauðsynlegar ráðstafanir í samræmi við tilhögunina sem mælt er fyrir um í 1. gr. til að tryggja frelsi til að annast eigin afgreiðslu.

2. Þó gildir, fyrir eftirfarandi flokka flugafgreiðslu:

- farangursafgreiðslu,
- hlaðafgreiðslu,
- afgreiðslu eldsneytis- og olíu,
- flutning á fragt og pósti milli flugstöðvar og flugvélar, hvort sem um er að ræða fragt sem er að koma, fara eða er í umflutningi,

að aðildarríkjnum er heimilt að takmarka rétt til að annast eigin afgreiðslu við ekki færri en tvo flugvallarnotendur, að því tilskildu að þeir séu valdir með aðferðum sem eru hlutlægar, gagnsæjar og án mismununar.

8 gr.

Miðstýrð mannvirki

1. Þrátt fyrir beitingu 6. og 7. gr. er aðildarríkjunum heimilt að afhenda flugvallarstjórninni eða öðrum aðila stjórn miðstýrðra mannvirkja sem notuð eru við flugafgreiðslu og eru svo flókin, kostnaðarsöm eða hafa svo mikil umhverfisáhrif í för með sér að ekki er unnt að skipta þeim niður eða hafa fleiri en eitt af þeim, svo sem stjórn farangursflokunar, afsingar, vatnshreinsunar og eldsneytisdreifingar. Þau geta skyldað þá sem sjá um flugafgreiðslu og flugvallarnotendur sem annast eigin afgreiðslu til að nota þessi mannvirki.

2. Aðildarríkin skulu sjá til þess að stjórnun þessara mannvirkja sé gagnsæ, hlutlæg og án mismununar og, einkum og sér í lagi, að hún hindri ekki aðgang þeirra sem sjá um flugafgreiðslu eða flugvallarnotenda sem annast eigin afgreiðslu innan þeirra marka sem kveðið er á um í þessari tilskipun.

9. gr.

Undanþágur

1. Ef takmarkað ráðstöfunarrými eða afkastageta á flugvelli, sem stafar einkum af þrengslum og nýtingu svæðisins, gera það ókleift að opna markaðinn og/eða koma við eigin afgreiðslu að því marki sem kveðið er á um í þessari tilskipun getur viðkomandi aðildarríki ákveðið:

- a) að takmarka fjölda þeirra sem sjá um eina eða fleiri flokka flugafgreiðslu, aðra en þá sem um getur í 2. mgr. 6. gr., á öllum flugvellingum eða hluta hans; í þeim tilvikum gilda ákvæði 2. og 3. mgr. 6. gr.;
- b) að láta aðeins einn aðila sjá um einn eða fleiri flokka flugafgreiðslu eins og um getur í 2. mgr. 6. gr.;
- c) að leyfa aðeins ákveðnum fjölda flugvallarnotenda að annast eigin afgreiðslu fyrir alla aðra flokka flugafgreiðslu en þá sem um getur í 2. mgr. 7. gr., að því tilskildu að þessir notendur séu valdir með aðferðum sem eru hlutlægar, gagnsæjar og án mismununar;
- d) að banna eigin afgreiðslu eða takmarka hana við einn flugvallarnotanda fyrir þá flokka flugafgreiðslu sem um getur í 2. mgr. 7. gr.

2. Í öllum undanþágum sem ákveðnar eru í samræmi við 1. mgr. verður:

- a) að tilgreina flokk eða flokka flugafgreiðslu sem undanþágan er veitt til og þau vandamál í sambandi við ráðstöfunarrými eða afkastagetu svæðisins sem eru forsenda undanþágunnar;

- b) að fylgja áætlun um viðeigandi ráðstafanir til að ráða bót á þessum vandamálum.

Að auki mega undanþágurnar ekki:

- i) grípa á ótillhlýðilegan hátt inn í markmið tilskipunar þessarar;
- ii) valda röskun á samkeppni milli þeirra sem sjá um flugafgreiðslu annarra og/eða flugvallarnotenda sem annast eigin afgreiðslu;
- iii) ná lengra en nauðsyn krefur.

3. Aðildarríkin skulu tilkynna framkvæmdastjórninni um allar undanþágur sem þau veita á grundvelli 1. mgr. að minnsta kosti þremur mánuðum áður þær öðlast gildi og um rökin fyrir þeim.

Framkvæmdastjórnin skal birta yfirlit í Stjórnartíðindum Evrópubandalaganna yfir ákvarðanirnar sem henni eru tilkynntar og bjóða hagsmunaaðilum að gera athugasemdir við þær.

4. Framkvæmdastjórnin skal rannsaka ítarlega ákvarðanir aðildarríkanna um undanþágur. Með nákvæmri greiningu á aðstæðum og rannsókn á viðeigandi ráðstöfunum, sem aðildarríkin hafa lagt til, sannreynir framkvæmdastjórnin hvort meintar hömlur séu fyrir hendi og ómögulegt sé að opna markaðinn og/eða koma við eigin afgreiðslu að því marki sem kveðið er á um í þessari tilskipun.

5. Í framhaldi af þessari rannsókn og að höfðu samráði við hlutaðeigandi aðildarríki getur framkvæmdastjórnin samþykkt ákvörðun aðildarríkisins eða staðið gegn henni telji hún að ekki hafi verið færðar sönnur á að meintar hömlur séu fyrir hendi eða að þær séu nógu strangar til að réttlæta undanþágu. Að höfðu samráði við hlutaðeigandi aðildarríki getur framkvæmdastjórnin einnig krafist þess að aðildarríkið breyti umfangi undanþágunnar eða takmarki hana við þá hluta flugvallarins eða flugvallarkerfisins þar sem sannað hefur verið að meintar hömlur hvíli á.

Framkvæmdastjórnin skal ekki taka ákvörðun seinna en þremur mánuðum eftir tilkynningu frá aðildarríkinu og skal hún birt í Stjórnartíðindum Evrópubandalaganna.

6. Undanþágur sem aðildarríki veitir samkvæmt 1. mgr. mega ekki gilda lengur en þrjú ár nema undanþágur sem veittar eru samkvæmt b-lið 1. mgr. Eigi síðar en þremur mánuðum fyrir lok þess tíma skal aðildarríkið taka nýja ákvörðun um viðkomandi undanþágubeiðni samkvæmt málsmeðferðinni sem mælt er fyrir um í þessari grein.

Undanþágur samkvæmt b-lið 1. mgr. mega ekki gilda lengur en tvö ár. Aðildarríki er þó heimilt, á grundvelli ákvæða 1. mgr., að óska eftir að þessi frestur verði lengdur um önnur tvö ár í eitt skipti. Framkvæmdastjórnin skal taka ákvörðun um slíkar beiðnir með aðstoð nefndarinnar sem um getur í 10. gr.

10. gr.

Ráðgjafarnefnd

1. Framkvæmdastjórnin skal njóta aðstoðar ráðgjafarnefndar sem er skipuð fulltrúum aðildarríkjanna undir formennsku fulltrúa framkvæmdastjórnarinnar.
2. Nefndin skal vera framkvæmdastjórninni til ráðgjafar um beitingu 9. gr.
3. Framkvæmdastjórnin getur auk þess haft samráð við nefndina í öðrum málum er varða beitingu þessarar tilskipunar.
4. Nefndin setur sér starfsreglur.

11. gr.

Val þeirra sem sjá um þjónustu

1. Aðildarríkin skulu gera þær ráðstafanir sem eru nauðsynlegar til að ákvarða starfsreglur um val á leyfishöfum flugafgreiðslu á flugvelli þar sem fjöldi þeirra er takmarkaður eins og um getur í 2. mgr. 6. gr. eða í 9. gr. Þessi aðferð verður að samræmast eftirfarandi meginreglur:

- a) Geri aðildarríkin kröfu um að þeir sem sjá um flugafgreiðslu uppfylli stöðluð skilyrði eða tækniforskriftir skal setja þessi skilyrði eða forskriftir að höfðu samráði við nefnd flugvallarnotenda. Valaðferðirnar sem kveðið er á um í stöðluðum skilyrðum eða tækniforskriftunum þurfa að vera viðeigandi, hlutlægar, gagnsæjar og án mismununar.

Þegar hlutaðeigandi aðildarríki hefur sent tilkynningu til framkvæmdastjórnarinnar er því heimilt að bæta skyldu um opinbera þjónustu við stöðluðu skilyrðin eða tækniforskriftir, sem þeir sem sjá um flugafgreiðslu verða að uppfylla, með tilliti til flugvalla sem þjóna jaðarsvæðum eða þróunarsvæðum sem eru hluti af yfirráðasvæði þess og hafa enga viðskiptalega þýðingu en eru mjög mikilvæg fyrir hlutaðeigandi aðildarríki.

- b) Boð um að gera tilboð verður að leggja fram og birta í Stjórnartíðindum Evrópubandalaganna og skulu allir þeir sem áhuga hafa og sjá um flugafgreiðslu eiga þess kost að svara boðinu.

- c) Þeir sem sjá um flugafgreiðslu skulu:

- i) valdir eftir að flugvallarstjórn hefur haft samráð við nefnd flugvallarnotenda, að því tilskildu að fyrrnefndi aðilinn:

— bjóði ekki fram svipaða flugafgreiðslu; og

— hafi hvorki beint né óbeint stjórn á fyrirtæki sem veitir slíka þjónustu; og

— eigi engin ítök í slíku fyrirtæki;

- ii) í öðrum tilvikum valdir af lögbærum yfirvöldum aðildarríkjanna, sem eru óháð viðkomandi flugvallarstjórn, að höfðu samráði við nefnd flugvallarnotenda og flugvallarstjórnina.

- d) Þeir sem sjá um flugafgreiðslu skulu valdir til sjö ára í mesta lagi.

- e) Hætti aðili sem sér um flugafgreiðslu starfsemi sinni fyrir lok tímabilsins sem hann var valinn til skal nefna annan í hans stað með sömu aðferð.

2. Ef fjöldi þeirra sem sér um flugafgreiðslu er takmarkaður í samræmi við 2. mgr. 6. gr. eða 9. gr. er flugvallarstjórninni heimilt að sjá um flugafgreiðsluna sjálf án þess að valaðferðinni sem mælt er fyrir um í 1. mgr. sé beitt. Á sama hátt getur hún heimilað fyrirtæki að sjá um flugafgreiðslu á viðkomandi flugvelli án þess að valaðferðinni sé beitt:

— ef hún stjórnar fyrirtækinu beint eða óbeint; eða

— ef fyrirtækið stjórnar henni beint eða óbeint.

3. Flugvallarstjórnin skal tilkynna nefnd flugvallarnotenda um ákvarðanir sem eru teknar samkvæmt þessari grein.

12. gr.

Flugvellir á eyjum

Í sambandi við val á þeim sem sjá um flugafgreiðslu á flugvelli eins og kveðið er á um í 11. gr. skal aðildarríki færa skylduna um opinbera þjónustu út þannig að hún nái til annarra flugvalla í aðildarríkinu, að því tilskildu:

— flugvellir þessir séu á eyjum á sama landfræðilega svæði; og

— að umferð um hvern þessara flugvalla sé ekki minni en sem svarar til ferða 100 000 farþega á ári; og

— að þessi víkkun hljóti samþykki framkvæmdastjórnarinnar með aðstoð nefndarinnar sem um getur í 10. gr.

13. gr.

Samráð

Aðildarríkin skulu sjá til þess að komið verði á skyldubundnu samráði í tengslum við beitingu þessarar tilskipunar milli flugvallarstjórnar, nefndar flugvallarnotenda og fyrirtækja sem sjá um flugafgreiðslu. Þetta samráð skal meðal annars ná til verðs á þeirri flugafgreiðslu sem fengist hefur undanþága fyrir samkvæmt b-lið 1. mgr. 9. gr. og til skipulagningar á þessari þjónustu. Samráð af þessu tagi skal fara fram að minnsta kosti einu sinni á ári.

14. gr.

Samþykki

1. Aðildarríkin geta gert það að skilyrði að sá sem sér um flugafgreiðslu eða notandi sem annast eigin afgreiðslu á flugvelli verði að fá leyfi til starfseminnar hjá opinberu yfirvaldi sem er óháð flugvallarstjórninni.

Skilyrðin fyrir þessu samþykki skulu tengjast traustri fjárhagsstöðu og nægilegri tryggingu, flugvernd og öryggi virkja, flugvéla og búnaðar og manna, svo og verndun umhverfis og vera í samræmi við viðeigandi félagsmálalöggjöf.

Skilyrðin skulu grundvallast á eftirfarandi meginreglum:

- það verður að beita þeim án mismununar gagnvart öllum þeim sem sjá um flugafgreiðslu og flugvallar-notendum;
- í þeim skal stefnt að því markmiði sem ætlunin er að ná;
- þær mega á engan hátt leiða til þess í reynd að markaðsaðgangur eða frelsi til að annast eigin afgreiðslu verði í raun minna en tilskipun þessi segir til um.

Þessi skilyrði skulu gerð opinber og sá sem sér um flugafgreiðslu eða flugvallarnotandi sem annast eigin afgreiðslu skal fá upplýsingar fyrirfram um þær reglur sem gilda um veitingu samþykkis.

2. Aðeins má fresta samþykki eða afturkalla það ef sá aðili sem sér um flugafgreiðslu eða flugvallarnotandi sem annast eigin afgreiðslu uppfyllir ekki sakir gjörða sinna skilyrðin sem um getur í 1. mgr.

Hlutaðeigandi aðila sem sér um flugafgreiðslu eða hlutaðeigandi notanda og flugvallarstjórninni skal tilkynnt um ástæður fyrir frestun eða afturköllun.

15 gr.

Siðareglur

Aðildarríki er heimilt, eftir atvikum, að fenginni tillögu flugvallarstjórnar:

- að banna aðila sem sér um flugafgreiðslu eða flugvallarnotanda sem annast eigin afgreiðslu að sjá um flugafgreiðslu eða eigin afgreiðslu ef sá aðili eða notandi fer ekki eftir reglunum sem honum er gert að fylgja til að tryggja að rekstur flugvallarins sé sem hagkvæmastur.

Þessar reglur verða að samræmast eftirfarandi meginatriðum:

- það verður að beita þeim án mismununar gagnvart öllum þeim sem sjá um flugafgreiðslu og flugvallar-notendum;
- í þeim skal stefnt að því markmiði sem ætlunin er að ná;
- þær mega á engan hátt leiða til þess í reynd að markaðsaðgangur eða frelsi til að annast eigin afgreiðslu verði í raun minni en tilskipun þessi segir til um;

- að krefjast þess meðal annars að þeir sem sjá um flugafgreiðslu taki á sanngjarnan hátt og án mismununar þátt í að rækja skyldur um opinbera þjónustu sem mælt er fyrir um í innlendum lögum og reglum, þar með talin sú kvöð að sjá fyrir samfelldri þjónustu.

16 gr.

Aðgangur að virkjum

1. Aðildarríkin skulu gera nauðsynlegar ráðstafanir til að tryggja að þeir sem sjá um flugafgreiðslu og flugvallar-notendur sem hafa hug á að annast eigin afgreiðslu hafi aðgang að flugvallarvirkjum eins og þeir þurfa starfsemi sinnar vegna. Ef flugvallarstjórn eða, þar sem það á við, opinber yfirvöld eða annar aðili sem hún heyrir undir setur skilyrði fyrir þessum aðgangi verða skilyrðin að vera viðeigandi, hlutlæg, gagnsæ og án mismununar.

2. Það rými sem er til ráðstöfunar fyrir flugafgreiðslu skal skiptast á milli allra þeirra sem sjá um flugafgreiðslu og flugvallarnotenda sem annast eigin afgreiðslu, þar með taldir þeir sem eru að hasla sér völl á þessu sviði, að því marki sem nauðsynlegt er til að þeir geti nýtt sér réttindi sín og til að tryggja skilvirka og réttmæta samkeppni á grundvelli reglna og viðmiða sem eru viðeigandi hlutlæg, gagnsæ og án mismununar.

3. Ef greiða þarf fyrir aðgang að flugvallarvirkjum skal ákveða gjöldin með samkvæmt viðmiðum sem eru viðeigandi, hlutlæg, gagnsæ og án mismununar.

17 gr.

Öryggi og flugvernd

Ákvæði þessarar tilskipunar hafa engin áhrif á réttindi og skyldur aðildarríkjanna að því er varðar lög og reglu, öryggi og vernd á flugvöllum.

18 gr.

Félagslegt öryggi og umhverfisvernd

Án þess að það hafi áhrif á beitingu þessarar tilskipunar og með fyrirvara um önnur ákvæði bandalagslaga er aðildarríkjunum heimilt að gera nauðsynlegar ráðstafanir til að tryggja réttindi starfsmanna og að tekið verði tillit til umhverfissjónarmiða.

19. gr.

Samræmi við innlend ákvæði

Þeir sem sjá um flugafgreiðslu á flugvelli í aðildarríki skulu fara að ákvæðum innlendra laga sem samræmast lögum bandalagsins.

20. gr.

Gagnvirkni

1. Þegar svo virðist sem þriðja ríki, að því er varðar aðgang að markaðinum fyrir flugafgreiðslu eða eigin afgreiðslu:

- a) bjóði ekki, að lögum eða í reynd, þeim sem sjá um flugafgreiðslu og flugvallarnotendum, sem annast eigin afgreiðslu, frá aðildarríki sambærileg kjör og aðildarríki veita þeim sem sjá um flugafgreiðslu og flugvallarnotendum, sem annast eigin afgreiðslu, frá viðkomandi landi; eða
- b) bjóði ekki, að lögum eða í reynd, þeim sem sjá um flugafgreiðslu og flugvallarnotendum, sem annast eigin afgreiðslu, frá aðildarríki innlend kjör; eða
- c) bjóði aðilum sem sjá um flugafgreiðslu og flugvallarnotendum, sem stunda eigin afgreiðslu, frá öðrum þriðju ríkjum betri kjör en aðilum sem sjá um flugafgreiðslu-þjónustu og flugvallarnotendum, sem stunda eigin afgreiðslu, frá aðildarríki;

getur aðildarríki, í heild eða að hluta, fellt úr gildi um tíma skuldbindingar samkvæmt þessari tilskipun að því er varðar þá sem sjá um flugafgreiðslu og flugvallarnotendur frá þessu þriðja landi, í samræmi við lög bandalagsins, samanber þó alþjóðlegar skuldbindingar bandalagsins.

2. Hlutaðeigandi aðildarríki skal tilkynna framkvæmdastjórninni um afturköllun eða tímabundna niðurfellingu réttinda og skyldna.

21. gr.

Áfrýjunarréttur

Aðildarríki eða, eftir atvikum, flugvallarstjórnir skulu sjá til þess að allir aðilar sem eiga lögmætra hagsmuna að gæta eigi rétt á að áfrýja ákvörðunum eða einstökum ráðstöfunum sem gripð er til samkvæmt 2. mgr. 7. gr. og 11. og 16. gr.

Það verður að vera unnt að áfrýja til innlends dómstóls eða annars opinbers yfirvalds en viðkomandi flugvallarstjórnar

og, eftir því sem við á, óháð því opinbera yfirvaldi sem ræður yfir henni.

22. gr.

Skýrslur og endurskoðun

Aðildarríkin skulu gefa framkvæmdastjórninni þær upplýsingar sem hún þarf til að semja skýrslu um beitingu þessarar tilskipunar.

Skýrsluna skal semja eigi síðar en 31. desember 2001 og henni skulu fylgja tillögur um endurskoðun tilskipunarinnar, ef einhverjar eru.

23. gr.

Framkvæmd

1. Aðildarríkin skulu samþykkja nauðsynleg lög og stjórnáskilgæfingarmáli til að fara að tilskipun þessari eigi síðar en ári eftir að hún birtist í *Stjórnartíðindum Evrópubandalaganna*. Þau skulu tilkynna það framkvæmdastjórninni þegar í stað.

Þegar aðildarríkin samþykkja þessar ráðstafanir skal vera í þeim tilvísun í þessa tilskipun eða þeim fylgja slík tilvísun þegar þær verða birtar opinberlega. Aðildarríkin skulu setja nánari reglur um slíka tilvísun.

2. Aðildarríkin skulu senda framkvæmdastjórninni helstu ákvæði úr landslögum sem þau samþykkja um málefni sem tilskipun þessi nær til.

24. gr.

Gildistaka

Tilskipun þessi öðlast gildi á tuttugasta degi eftir að hún birtist í *Stjórnartíðindum Evrópubandalaganna*.

25. gr.

Viðtakendur

Tilskipun þessari er beint til aðildarríkjanna.

Gjört í Brussel 15. október 1996.

Fyrir hönd ráðsins,

B. HOWLIN

forseti.

VIÐAUKI

SKRÁ YFIR FLUGAFGREIÐSLUÞJÓNUSTU

1. Í umsýslu og yfirumsjón með flugafgreiðslu felst:
 - 1.1. fyrirvar fyrir og samskipti við staðaryfirvöld eða aðra aðila, greiðsla útgjalda fyrir hönd flugvallarnotanda og útvegum skrifstofuhúsnæðis fyrir fulltrúa hans;
 - 1.2. eftirlit með hleðslu og affermingu og boðskipti;
 - 1.3. afgreiðsla, geymsla og umsýsla einingahleðslutækja;
 - 1.4. öll önnur eftirlitsþjónusta fyrir flug, meðan á flugi stendur og að flugi loknu og önnur umsýsluþjónusta sem flugvallarnotandi óskar eftir.
2. Farþegaafgreiðsla felur í sér alla aðstoð við komu-, brottfarar-, framhalds- eða áningarfarþega, þar með talið að skoða farseðla og ferðaskjöl, skrá farangur og flytja hann á flokkunarsvæðið.
3. Farangursafgreiðsla felur í sér afgreiðslu farangurs á flokkunarsvæðinu, flokkun og undirbúning hans fyrir brottför, að setja hann á og taka hann af búnaði sem flytur hann frá flugvélinni til flokkunarsvæðisins og öfugt, svo og að flytja farangur frá flokkunarsvæðinu yfir á afhendingarsvæðið.
4. Fragt- og póstafrangiðsla felur í sér:
 - 4.1. fragt: afgreiðsla útflutnings-, umskipunar- og innflutningsfragtar, afgreiðsla skjala því tengdu, tollmeðferð og öryggisráðstafanir sem viðkomandi aðilar hafa komið sér saman um eða aðstæður útheimta;
 - 4.2. póstur: afgreiðslu pósts sem er að koma eða fara, afgreiðslu skjala því tengdu og öryggisráðstafanir sem viðkomandi aðilar hafa komið sér saman um eða aðstæður útheimta.
5. Hlaðafgreiðsla felur í sér:
 - 5.1. akstursstjórn flugvélar við komu og brottför (*);
 - 5.2. aðstoð við að koma flugvélinni á stæði og útvegum viðeigandi búnaðar (*);
 - 5.3. boðskipti milli flugvélar og þess sem sér um þjónustu á flugsvæðinu;
 - 5.4. hleðslu og affermingu flugvélar, þar með talið útvegum og starfræksla viðeigandi búnaðar og flutningur farþega milli flugvélar og flugstöðvar og flutningur farangurs milli flugvélar og flugstöðvar;
 - 5.5. útvegum og starfræksla viðeigandi búnaðar fyrir gangsetningu hreyfla;
 - 5.6. tilfærsla flugvélar við komu og brottför, auk þess að útvega og starfrækja viðeigandi búnað;
 - 5.7. flutningur til eða frá flugvél og hleðsla eða afferming flugvélar með tilliti til matar og drykkja.
6. Flugvélaafgreiðsla felur í sér:
 - 6.1. hreingerningu flugvéla að utan og innan og tæmingu salerna og áfyllingu vatns;
 - 6.2. loftkælingu og upphitun farrýmis í vél, að hreinsa snjó og ís af flugvél og afisa hana;
 - 6.3. að búa vistarverur út með viðeigandi búnaði og geymsla þessa búnaðar.
7. Afgreiðsla eldsneytis- og olíu felur í sér:
 - 7.1. að skipuleggja og sjá um áfyllingu og aftöppun eldsneytis, þar með talið að geyma eldsneyti og hafa eftirlit með gæðum og magni þess eldsneytis sem látið er í té;
 - 7.2. áfyllingu olíu og annars vökva.
8. Viðhald flugvéla felur í sér:
 - 8.1. reglubundna þjónustu fyrir flug;
 - 8.2. sérstaka þjónustu sem flugvallarnotandi fer fram á;
 - 8.3. að útvega og sjá um varahluti og efni til viðgerða;
 - 8.4. ósk um eða pöntun á viðeigandi flugvélastæði og/eða rými í flugskýli.

(*) Að því tilskildu að flugumferðarþjónustan veiti ekki þessa þjónustu.

9. Flugumsjón og umsýsla vegna flugáhafna felur í sér:
 - 9.1. undirbúning flugs á brottfararflugvelli eða öðrum stað;
 - 9.2. aðstoð í flugi, þar með talið breyting á flugáætlun, ef þörf krefur;
 - 9.3. starfsemi að flugi loknu;
 - 9.4. umsýslu vegna flugáhafna.

 10. Flutningur á jörðu niðri felur í sér:
 - 10.1. flutning flugáhafnar, farþega, farangurs, fragtar og pósts milli flugstöðvarbygginga á sama flugvelli en ekki flutningur milli loftfars og annars staðar á sama flugvelli;
 - 10.2. allur sérflutningur sem flugvallarnotandi fer fram á.

 11. Flugvistþjónusta felur í sér:
 - 11.1. samskipti við birgi og umsýslustjórn;
 - 11.2. geymslu matar og drykkja og búnaðar til tilreiðslu þeirra;
 - 11.3. þvott þessa búnaðar;
 - 11.4. undirbúning og afhendingu búnaðar sem og matar- og drykkjarfanga.
-